

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 28. maja 1905.

VI. letnik.

Šola na kmetih.

Mnogo smo že pisali o šolah, spodbujali kmete, naj ne slušajo hujšakačev, kateri jim zavidajo nemščino in kričijo „ako se nemški učite, prišli boste Nemcem pod jarem, — starišem, kateri pošiljajo svoje otroke v nemško šolo, treba je v obraz pljuvati.“ Zakaj se pa ti skrbni očetje, župniki in dohtarji ne boje nemškega jarma, saj pošiljajo deco v nemške šole in sami nemščino rabijo, zakaj si eden drugemu ne plujejo v obraz, ker se njihovi otroci uče nemščine? Vas kmete hočejo v temi imeti, ti ljubi kmet naj bi mirno jim kronice nosil in oni bi se ti posmehovali. Tebi ni treba nemščine, ti niti nesmeš nemščine razumeti. Če prideš v odvetniško pisarno pogovarjal se bo dohtarček, ki vedno nemški jezik razira, vendar v nemškem jeziku s svojimi radniki. Zakaj li? Ti nesmeš razumeti dragi kmet, kako „šef“ podučuje in ukazuje da pride večji znek kronc v stroškovnik. Ti nesmeš zapaziti, kakor ti vlečejo kožo čez glavo. „Mi vas svarimo, pustite nemščino, bojte se je ko ta hudi križa“ je nauk teh skrbnih, za vašo korist tako vnetih gospodekov. Vendar to svarenje ne najde več mnogo pazljivih ušes. Polagoma jim pa vso „svarenje in kričanje“ nič ne pomaga, kmet ne posluša več njihovih „dobrih“ nasvetov. Ne zaupa jim več in ne več njihovim obljubam. Sprevidel je naš kmet, da ni vse zlato, kar mu priliznjenci obetajo, prepričal se je, da njihovo svarenje, njihovi dobri nauki samo ta namen imajo, kmetu svitle kronice izpeljati. Smeje se že kmet evangeliju „kmet pri pljugu ne potrebuje nemščine, kmet potrebuje poljskega poduka.“ Oboje po-

trebuje kmet, vi pa mu samo poljski poduk privoščite, katerega si bo gotovo z veliko žlico zagrabil pri župnikih in dohtarjih. Gospodarstva se bržkone naj uči od — poginjenih konzumov. Prebrisan kmet že ve, da mu je nemščina potrebna, če si hoče stan poboljšati. Od kod pride večina kupcev? Iz Nemškega. Kam prodajamo večinoma naše pridelke? Na Nemško. Kedaj pa kmet najbolje proda, gotovo, če se z kupcem sam porazume, brez mašetarjev. Glejmo konzume, nemškim kupcem ponujajo blago, gotovo v nemškem jeziku. Kmet pa sam ne bi smel teh kronic zaslužiti, katere mašetar ali drugi zavodi zaslužijo? Kmet ne bi smel sam vino na Nemško ponujati? Doma ga mora prodati, navadno klerikalnemu bogatinu, da si ta denar z kupčijo služi. Vse to so danes že misli vsakega naprednega kmeta, pa prišel bo čas, da se bo tudi zaspani kmet zbudil in z železno močjo pretrgal zadnje spono, v katerih ga imajo klerikalne, črne moči. Z gromčim glasom bo zahteval, da se uslišijo njegove zahteve, ne pa to, kar dohtarji in farji v njegovem imenu zahtevaju, in o čem niti sanjal ni. Kmet, ne voditelj, bo začel rabiti geslo „Svoji k svojim“, kmet bo se kmetu pridružil in ustala bo armada kralja Matjaža in pred njeno silo poskrili se bodo „prijatelji kmeta“ v kotce, kakor sove pred solncem, tiho molčali bodo črnosukneži, tihi bodo dohtarji. Tu in tam se že sliši glas, „mi kmetje hočemo to in to.“ Marsikateri bi se rad pridružil, a on še trepeče pred dohtarjem, trepeče pred črno sukno. Nezavest si je svoje lastne moči, omamljen tava za bandero teme.

Kako dolgo pa še bo to trajalo? Kmalu kmetje boste imeli kmečke voditelje, zavrgli boste vaše dosedanje prilizovalce, klerikalce in dohtare, drugo geslo

bo Vam donelo, geslo „Kmet k kmetu.“ Nebo več nemirov. Mirno bo kmet obdelaval svoje polje in vesel popotnika pogostil, bo li ta ktere koli narodnosti.

In vse to vejo vaši voditelji, ure njihovega gospodarstva so jim štete. Sedaj jim je geslo, „pomagaj na kak način moreš.“ Zdaj začnejo kmetu pridigovati; „za nemščino je na kmetijskih šolah pre dobro priskrbjeno, in saj nismo sovražniki nemškega poduka.“ Kmet, ne daj se preslepiti z temi besedami, ne verjami njim. S trepetajočim glasom ti hočejo dokazati da se naprednjaški voditelji tebe bojijo, da se nebi osamo svojil te hočejo z nemščino posiliti. Hinavci, vi se bojite, da bi se kmet osamosvojil, vi se bojite, da bi se postavil na lastne noge. Pod vašim „očetovskim krilom“ ga hočete imeti. Naše geslo se glasi, „Kmet naj gleda svet jasno, ne pa spod farške suknje. Črne megle, ki mu zakrivajo sonce, hočemo pretirati, kmet si naj bo svest svoje moči. Mladina naj v šoli dobi poduk, kakor ga Vi kmetje hočete, naj se nemščine nauči, da vam ne bo treba otroke pošiljati v ljudske kraje se je učiti. Na Slovenskem se zidajo velike šole in kaj se naučijo v njih otroki. Koliko nemški zna deček, ki je šestrazrednico obiskal? Ni se je toliko naučil, kakor bo se je kot vojak na tujem v nekaj mescih.

Poglejmo si pa naše starejše ljudi. Ni vsak zmožen nemškega jezika? Ne piše boljše kakor fant, ki je 8 let hlače trgal na šolskih klopih? Vprašajmo pa: „Dedek koliko let ste vi hodili v šolo?“ „Dve ali eno leto“ bo odgovoril. Naši dedi so se v enem ali 2 letih naučili nemški, naša mladina pa se tega ne nauči v 8 oziroma 5 letih! Zakaj li ne? Na naših sedanjih šolah je nekterim učiteljem nemški poduk deveta briga, večkrat je učitelj sam ni popolnoma več! Kako pa bi se tudi naša mladina naučila nemščine od takega ali od učitelja, ki je zagrinjen sovražnik vsega nemškega? In sovražniki nemščine je nekaj naših učiteljev. Zakaj pa se nemščina tako slabo podučuje? „Vi ste si sami krivi kmetje, vi ne zahtevate tega, kar vam je od postave dovoljeno in kar

sama postava želi. Odločno zahtevajte nemški poduk in se vaše želji ne ustreže, obrnite se do okrajnega glavnega uradnika, kjer vam bo pravica.“ — Ne slušajte na priključke, kateri vam hvalijo sedanje šole! Vrana v oči ne izkljuje. Župniki in nekteri učitelji so si delali prijatelji, župniki v svojih klerikalnih cunjah ne bi do kritizirali čez šolo, kajti senca padla bi na njihove prijatelje, na učitelje.

Pregovor „Koliko jezikov znaš, toliko veljaš“ imajo ti klerikalčki v zadnjem času v ustah, zakaj pa nepuste, da bi kmet smel reči, „jaz znam več jezikov, zato tudi več veljam? Kmet ne sme drugemu reči, kajti, za kmeta drugo ni na svetu kakor plačanje in plačanje davka. Kmet na noge, vzdrami se in zakliče:

„Proč farji in dohtarji, jaz vas več ne potrebujem. Dolgo sem za vami taval in vas sužnik bil, sedaj sem jaz gospod, ustreglo se mi bo, kar bom želel, dobil bom šolo, kako jaz hočem. Jaz šole na kmetih plačam in nečem tudi od njih korist.

Pa glej, cel članek sem pisal, kako potreben je nemški poduk našim kmetom. Po priliki vzame „Gospodarja“ vroke in čudo, kar „Štajerc“ že 6 let pridiguje, kmetom nemški poduk, to piše tudi „Gospodar“: Strahopetno, da ne bi bralci takoj videli da mora sedaj drugače začeti, jo zavija, kakor malo okol vroče sklede. „Gospodar, gospodar“, morebiti boš naš pristaš!

Veliki sijajen tabor v Žalecu

Slovenci, Rojaki! Pridite mnogoštevilno na slovenski tabor, tam zopet poživimo v srcih vašo navdušenje za svojo domovino. — Pokazimo narodu našim nasprotnikom svojo slogo in moč.

S temi besedami vabila je „Domovina“ svoj pristaše, vabilo celjsko politično društvo „Napredni“ svoje klerikalčke na shod v Žalec. Poglejmo si kako sijajen je bil ta shod, vreden, da se v svetovni zgodovini zaznamva.

Gosp. zdravnik, župnik bo umrl.

(Spisal P. Rosegger.)

Ha, ha, moram se smijati! Kaj je ta potujoč rokodelčič naredil! Pa dobro je; če se ljudje burki smeji, gotovo burkežu nič ne storijo. Pa bi bilo tudi škoda, če bi se mu kaj zgodilo.

Vendar, jaz hočem Vam povedati, kaj je ta ptič naredil.

Potujoč rokodelčič prišel je enkrat — bila že je precej tema — v mestice Orlovec. Svet je temen, pot slaba, naš rokodelčič truden in rad bi si že počini. Pa, resnici pravico, v mestu noče ostati; meščani so presneto neuljudni, gotovo mislijo, da je Bog zato vandravca ustvaril, da imajo ti meščani človeka, katerega zamoreje iz hiše vrči. Če prav premislimo, je pač siromak tak popotni rokodelec. Policaj in pes sta mu edina prijatelja. Pes mu že od daleč nasproti beži, pozdravi ga z lajanjem in ga poljubi v

nogo. Policaj ga takoj milosrčno izprašuje, od kod kako se piše, če že ima nočno prenočišče — če mu ga radi priskrbe, včasih brez da bi prosil. Beračenje, kako strogo je prepovedano.

Pa vse to nič ne briga našega rokodelčiča. Ne berači, ni se mu treba bati policaja, to hoče, rad bi še prišel v bližnjo vas Kolovec, kjer pred nekterimi leti v delu bil. Mojster, pri kateri je bil pomočnik, je med tem umrl in njegovo vdovo, hoče obiskati, — morebiti se da potolaži. Vas Kolovec je še pa 2 dobri uri oddaljena od mesta. Pa vandravcu pride dobra misel. Orlovski zdravnik ima čilega konjica in fini voziček. Škoda za voz, se ne rabi — Vandravec gre k zdravniku, pozvane vrata in kliče: „Gospod zdravnik ustanite, župnik v Kolovcu bo umrl. Jaz sem sel.“ „Ravno spada v moj krog Kolovec, reče zdravnik, vendar župniku ne morem odreči. Imate voz seboj, da peljam?“ „O ne, tega ne. V Kolovcu imamo sa-

Shod je padel v mlako, tabor je propal!

Res je, da so prišli vsi ti voditelji, sokolci, odvelniški škrici, mežnarji, hlapci (te je privleklo pivo, katero so mislili od prvakov zastoj dobiti) in mladeniči, seveda taki, kakor jih od mladeniških shodov poznamo (n. pr. iz Sv. Lenarta v Slov. goricah). Pravega pristnega kmeta nisi videl, nekaj posestnikov je bilo raztresenih med množico, pa ti gotovo niso prišli svojevoljno privlekli so jih seboj debeli župniki in suhi kaplani. Teharčani so se posebno sijajno v žalec pripeljali. Naprej jezdil je na pokvekastem kljuasetu hišni hlapec (Hausknecht) dr. Stora. Na prvem vozu sedela sta dr. Stor in kaplan Čemažar, držeč se, kakor da bi šla za njima cela ruska vojska in onadva bi bila vojskovodja. Vendar kako žalostno trumo sta za seboj imela, pokazal nam je drugi voz, kjer je njuna četa zbrana bila, skupaj 15 ljudi, 2 devljarja in 6 hlapcev. Iz drugih krajev tudi niso drugače bili klerikalci zastopani. Kaplan, nekaj hlapcev in mežnar, drugo ni prišlo iz posameznih krajev. O govorih natanko niti govoriti nečemo, vedno, da so kmetje eden za drugim odšli, vedno da so govniki henjali. Dr. Hrašovec je med drugim rekel, da kmet pri pljugu ne potrebuje nemškega jezika. Komaj je to zinil, vstal je eden izmed kmetov ter rekel: „Da, vi gospodje nam zavirate nemščino, sami pa pošiljate vaše otroke v nemške šole.“ Ko na to Hrašovec reče, „to je bilo nekdanjaj je drugače“ odšel je omenjeni kmet. Kaj si je le mislil? Dr. Karlovšek in župnik Žičkar sta nekaj kvasila, da nazadnje nista vedla, kaj vse sta vernim poslušalcem po „dohtarski“ povedala. Na vprašanje kake vsebine so bili govorili, rekel je odkrito en kmet: „Nevem, nisem jih razumel, gospodje so preveč „dohtarski“ govorili. Nazadnje govoril je brez dovoljenja kuharice, katera vedno pravi „Matija, le kar tih bodi“ župnik iz Žalca. Iz celega njegovega govora se ni drugo slišalo, nego zagriz-

konje. Gospoda župnika konj je krumpast, krčmarjev vozi drva, Tonetovega pa so med vojaške konje vzeli. Hitro gospod zdravnik, drugače nam prej župnik v drugi svet odraščajo.“

Zdravnik res ustane, hitro zapreže in oba sta odredila proti Kolovcu, da se je kar srce smejalu namenu ptičku?

Za dobro urico prideta v Kolovec. „Tako, reče krčmar, ko sta pred farovž prišla, „zdaj bom jaz in zbudil učitelja, vi pa glejte, da kdo iz farovža pride! Jaz sem hitro nazaj.“ On skoči z voza odhiti in čez par minut že trka na oknu vdove.

Kaj pa zdravnik? Ta sedi en čas na vozu, nikdo ne pride, ne sel, ne učitelj, konjiček že postaja nemiren, nazadnje vendar tudi on z voza skoči in potoni pri farovžu. Kmalu se okno odpre in vunkliče kuharica: „Pa to noč ne bo mira?“ „Kako je fajmoštru?“ vpraša hitro zdravnik. „O moj“, odgovori kuharica, „ta je odraščal.“ „To pa vendar ne,

njeno sovraštvo proti Nemcem. Rekel je med drugim, da je treba starišem, ki pošiljajo svoje otroke v nemške šole v obraz pljuniti. (Zelo lepo gospod župnik! S takimi „nauki“ hočete sloveti in se javno bahati! Sram Vas bodi, ki nosite črno sukno, in tako umazano govorite!) Komaj je to zinil, začeli so se zadnji poslušalci odpravljati in nazadnje so bili gospodje dohtarji, župniki, mežnarji in škrici sami, vrli kmetje so jih zapustili, ker so jih že ušesa bolela. Iz vsega je razvidno, da so prvaki s svojim shodom žalostno propadli. Lahko rečemo, slovensko ljudstvo se ni ude-ležilo tega shoda. Lažim „Celjske žabe“ se moramo smejati, ker grozno mnogo o slavnosti tega tabora piše, o krasnih govorih in velikem udeleževanju.

Celokupni zbor ptujskega okrajnega zastopa.

Dne 10. t. m. vršila se je popolna seja ptujskega okrajnega zastopa pod predsedništvom deželnega poslanca in župana Jožefa Ornig in v navzočnosti okrajnega glavarja pl. Underrain. Začetkom seje omeni predsednik zasluge pred kratkim umrlega družbenika Franca Leskoschegg; v znamenje žalosti vstanejo vsi pričujoči. Nadalje naznani predsednik, da je od zadnjega celokupnega zbora mnogo prošenj prišlo, da bi se poslal kulturni inženir na okrajni odbor in sicer je 307 takih prošenj dospelo. Hranilnični knjigovodja Kasper poroča o pregledu računov za leto 1904. Dr. pl. Fichtenau poroča o zgradbi ceste Velovlek-Izvanci-Destinci. Poročevalec predlaga, naj cesta ne gre skozi vasi, ampak jih tangira, kajti s tem se skrajša cesta in bode tudi manj stala. Poročevalec stavi predlog. 1. cesta med gradom Dornava in vasi Pacing se naj opusti. 2. Cesta Velovlek-Izvanci-Destinci naj se zgradi po njegovem načrtu. Prvi predlog se preloži, drugi se sprejme. Na prošnjo

pa vendar ne“, skeči v svoji žalosti dohtar. „Pred eno uro se je odpeljal v Orlovec k zdravniku“, pripoveduje kuharica, „z vozom so prišli po njega. Ne veste, je že kaj boljše zdravniku?“ „Kteremu?“ „Orlovskemu, ta je je baje smrtni postelji. Sel je prišel po župnika, umirajoč baje ravno našega gospoda zahteva.“ Dohtar je kmalu vedel, da je nekdo iz obeh norca napravil. Godrnjaje se odpelja proti domu in najpoti sreča župnika ki se je od Orlovca domu peljal. „Dober večer gospod župnik“ zakliče mu zdravnik nasproti, „kako gre Orlovskemu dohtarju?“ „Hvala za prašanje, tega je danes nekdo po osle poslal kakor mene, župnika iz Kolovec.“ Ždaj se spoti zdravnik, da je ta dan 1. april bil. Nato sta vsak na svoj dom se odpeljala. Naš rokodelčič si je sladko odpočil, in ni bil jezen, da je dohtar krivdo prvemu aprilu dal. Kdo pa je župnika po osle poslal? Bržkone Orlovski kaplan, ker se ta vedno jezi, če gre Orlovski zdravnik v drugo faro, v Kolovec, k župniku kvartat in kave pit.

se občini Polanci dovoli, za šolske stroške si 4550 K izposoditi. Prošnja občine Janžovci eno parcelo pašnika v velikosti 522 kvadratnih klaftrov prodati, da se plačajo šolski stroški, se odbije, ker hoče občina to parcelo za 91 K prodati, in ker se je pri eni prejšnjih zborov določilo, da je se ne smejo prodati za manje nego 120 kron. Čebelarskemu društvu Ptuj in okolica se dovoli podpore 100 kron.

Smešen protest klerikalcev.

Na dnevoredu stoji volitev novega uda v okrajni šolski svet. Prečita se protest Zelenika in njegovih pristašev, v katerem stoji, da sedajni okrajni zastopnik nima pravice (?) novega uda voliti, ker je najvišje upravno sodišče razsodilo, da volitev ni postavna. Dr. pl. Fichtenau predlaga, naj se udje ne ozirajo na ta protest, ampak se k volitvi zedinijo. Pri zadnji volitvi se je postavno postopalo, okrajni zastop velja, predsednik in podpredsednik sta zaprisežena. Zelenik reče: „Mi ne pripoznamo okrajnega odbora, mi smo protestirali in zapustimo dvorano.“ Izrekši odide s svojimi pristaši. Predsednik spriča, da je zbor sklepčen.

Na mesto Dr. Brumen zvolil se je dr. pl. Fichtenau. Potem še se voli 5 udov za okrajni šolski svet. Imena izvoljenih smo v zadnji številki naznanili. V mesecu septembru 1905 bo začel ta svoje delovanje. Predlog, da se cesta Ptuj, Budina, Bukovci, Zavrč proti Varaždinu v okrajno cesto I. razreda spremeni, se enoglasno sprejme.

Ud okrajnega zastopa Korenjak poroča o novozu ceste v Medribniku in prosi okrajni zastop za 1000 m³ kamna in za 300 m³ prodeca. Predsednik pravi, da je že prejšnji okrajni zastop v to svrhu tisoč kron obljubil. „Da obljubil,“ odvrne Korenjak, „pa nič dal“. Enoglasno se prošnja usliši in predlog sprejme. Za uničevanje hroščev se kakor vsako leto tudi sedaj 500 kron dovoli. Potem še so se stavila nektera vprašanja in seja se je sklenila.

Vojska med Rusi in Japonci.

Boj na suhem.

Japonci hočejo na vsak način odločilno bitko, predno nastopi deževna doba in predno dobe Rusi nove moči iz Evrope. Rusi so jeli prodirati proti jugu. Radovedni smo, ali bo imel general Linevič več sreče, nego Kuropatkin. Ta se vrne zaradi omamljenega zdravja z bojišča.

Rusko brodovje.

Kje se sedaj nahaja rusko brodovje, se ne ve gotovo. Poveljnik Roždestvenski je po poročilu nekaterih časnikov umrl, kar se pa iz Petrogradu prekliče.

Potopljene ruske ladje v Port Arturju.

Japonska vlada namerava potopljene ladje dvigniti in jih popraviti. Stroški za dvignenje se cenijo za vsako ladjo na 3 milijone 6 sto tisoč kron. Ladjo „Palado“ so baje že dvignili in popravili.

Spodnještajerske novice.

Od Sv. Lenarta v Slov. gorici. Dr. Tiplič se v svojem dopisom v Slov. Štajercu v pravi luči kazal. Če kdo hoče njega dobro karakterizirati, mu treba z njim občevati in ga opazovati, saj njegov dopis naj prebere, in dovolj bo vedel. Skozi vsak članek konča z lepimi besedami, kakor pasja duša i. t. d. Mi se ravno ne čudimo, da kot „olikan“ človek posluhuje takih „olikanih“ razgovorov. Iz cele njegove pisarije se sliši samo „smrt vsemu kaj je nemškega.“ Raca na vodi, kaj da v sili Dr. Tiplič vedno k Nemcem pride. Zakaj si ni neveste izbral morebiti celo na Rusoskem, kaj je šel po njo in njene kronice k nemški obitelji? „K Sv. Juriju bom šel, kako hitro mi kdo pokaza zdravnika primerno stanovanje“ so njegove balne besede. Čudno se nam pa to le zdi, zakaj si zida nov hram v Sv. Lenartu, ne pa pri Sv. Juriju? Zakaj li? Črnosukneži, njegovi prijatelji tako hočejo pri sebi ga hočejo imeti. Gospodu Dr. Tipliču pa se to eno svetujemo, da naj vlada v dopisih, pod katerimi se upa javno podpisati, samo resnica, ne pa sovražni.

Začne se jasnit. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona, prosi podpisano županstvo, da se popravi št. 9 z dne 30 aprila 1905 pod napisom: „Začne jasnit“ obavljen dopis s tem, da se je nasvet, da se ustanovi v Mozirju četrti razred s popolnoma nemškim jezikom in z nemškim učiteljem v istini stavil, a bil je v istini enoglasno odobren in v zapisnik sprejet samo tako, da se naj v četrtem razredu dučuje tudi nemščina kot učni predmet.

Županstvo trg Mozirje, dne 5. maja 1905.

Župan:

Jvan Ovčjak

Mozirje. Dragi „Štajerc“! Kakor si že po tvojem cenjenem listu naznanil, ti tudi mi priobčimo, da je predlog stavljen, da se ob priliki odtvorenja 4. razreda v istem nemško podučuje in da bi 4. razred podučeval nemški ali boljše rečeno nemškemu jeziku ne nasprotni učitelj. Občinski odbor obstoji iz slovencev in sicer iz kmetov, kateri ne morejo vzdržati svojih otrok v Celje, Gradec in Dunaj, kajti, kakor to lahko mozirski tržani storé, mi čemo toraj, da se naša deca v domači ljudski prepotrebne nemškega jezika nauči. Zahvalimo Vam končno za Vaše priznanje.

Prosti kmetje iz Mozirja

Sv. Martin pod Vurbergom. Naš častiti župan se nas zdaj komaj poznajo, ker je čas zbirce. Pod župnik, mi naj bi Vam vselej ustregli, kako Vi nam? Spomnite se, kake velikonočne praznike smo imeli? Namesto da bi ljudstvo te velike praznike molilo se je jezilo in godrnjalo. Kaj rečete, kaj slove vzeli od nas? Več kmetje

Bistrica pri Mariboru. Pred kratkim smo v naši občini volitev. Kakor povsod, je tudi pri črna suknja agitrali na vse moči, da bi bil izvoljen

klerikalni gostilničar. Plačilo tega agitiranja tudi ni izostalo. Okrajno glavarstvo je celo reč natanko preiskalo, klerikalcem račun raztrgalo in volitev prevrglo. Pri prihodnji volitvi pa bomo se kmetje vedli varovati takih agitatorjev. Gospod župnik Kocuvan, slišite! Če pride tak agitator, razburjen od vroče jeze, bomo ga takoj na sveži zrak postavili da se malo ohladi. Najmanj bomo pa pustili, da bi črnosukneži tako agitirali, kakor pri volitvah za deželni zbor. Tedaj to v svarilo, gospod župnik, drugače pride krtača in lepa povestica, Več kmetov.

Surov šolar. Pri Sv. Jurju v Slov. gor. je šolar Franc Rošker svojemu sošolcu Francu Schönwetter pogнал kamen tako močno v glavo, da je moral umreti ta deček v kljub zdravniške pomoči čez tri tedne.

Sreča v nesreči. Iz Celja se nam poroča: Tokrat, dne 16. t. m. proti 6. uri večer peljala sta se 2 hlapca gospoda Maloprou v Babno pri Celju. Ko sta se čez železnico peljala, pridrdral je v tem trenutku nočni vlak ter voz zlomil. Hlapcu, ki je spredaj sedel, se nič ni zgodilo, med tem ko je zadaj sedečega tako močno z voza vrglo, da se je težko poskodaval na glavi. Nezavedenega so pripeljali v celjsko bolnišnico. Tam bo morebiti kmalu ukreval. Hlapca sta pri vsej nesreči še vendar srečo imela. Ranjen je nepoškodovan.

Učni tečaj za vinogradarstvo in sadjarstvo, tečaj za viničarje. Bralce opozarjamo na naš inserat za ta poučni tečaj posebno toplo priporočamo našim kmetom, kmetskim sinom in viničarjem.

Maribor. Zadnja številka znanega „leibblatna“ naših gospodov „Südsteirische Presse“ imenuje naprednjake morilce, tatove, pijance itd. Lepé besede teh ust, katere bi morale Kristusov mir pridigovati. Zapomnimo si te besede, prišel bo morebiti ta klerikalček v sili k nam, potem pa mu postavimo vrata in rečimo mu, naj gre v Maribor v kopenske ulice pomoči iskat.

Usmiljena sestra ušla. Iz mariborske bolnišnice ušla je sestra Augustina. Med 4 stenami bolnišnice je pre ozko postalo in z dovoljenjem matere, katera je posestnica v eni vasi na dravskem polju, je po noči bolnišnici in sestram slovo dala. Ljubezen je baje kriva bila, da ni morala obstati.

Delavci pri reguliranju Savinje. Pri reguliranju Savinje se najemajo delavci, kateri hočejo v akord delati. Marljiv delavec si lahko zasluži na dan 2 do 3 krone. Orodje za kopanje dobi vsak delavec. Delavci sprejema ogleda Rokus Grengo v Sv. Petru v Vinjski dolini, Ljudski delavci morajo seboj prinesiti delavske bnkvice.

Sv. Tomaž blizu Ormoža. Pri Sv. Tomažu je kmetstvo zelo pobožno, celi dan in celo noč bi tičali v cerkvi. Vendar na drugi strani so med temi vernimi ovčicami tudi taki, kateri si iščejo celo plena pri siromašnem vojaku. Eden takih vernih ukradel je umreč vojašku bluzo in škornje vojaku iz hleva celjskih žrebcev. Bržkone je ta pred tatvino v cerkvi in molil, da bi imel srečo in fino tatvino dopri-

nesel. Tako daleč so že klerikalci vaši pristaši, da že siromašnem vojaku ne puste pičlega imetja. Pred takimi vernimi klerikalci mislimo celo berač nebi bil varen krajcarja.

Mala nedelja. Naš župnik so baje milostivega knezoškofa prosili, da bi jim podarili novo faro. Če že hočete gospod župnik oditi, bodite prepričani, nikdo Vas ne bo prosil, da bi ostali. Če pa hočete v miru pri nas živeti in da Vas bomo vsi radi imeli, obhajajte slovesno trojičko in angeljsko nedeljo, slovesno kakor Vaši predniki v naši fari. Pri prejšnjih je bila cerkev ob takih praznikih nakinčena in razvilitljena, da je človeka kar strah božji objel, ko je videl to lepoto. Pri Vas pa? Kako je rekel Slomšek: „Gospodar se pozna po strehi, župnik pa po cerkvi.“ Prihodnjič si čemu pogledati našega cehmojštra.

Miren opazovalec.

Izpred mariborskega porotnega sodišča. Tri razprave zaradi umora. **Ivan Arnuš.** V pondeljek, 15. t. m. vršila se je pred porotnim sodiščem razprava proti Ivanu Arnuš, 17 let staremu, ker je v noči od 10. do 11. februarja t. l. svojega lastnega očeta ubil in ga oropal. Pred sodiščem izgovarjal se je s tem, da je očeta sovražil, ker je ta pregrešno živel z lastno hčerjo, njegovo sestro. Arnuš pri obravnavi ni tajil ničesar, obstal je, da je očetu po umoru ukradel 261 K 42 v. Zaradi tega je bil obsojen glede na svojo mladost na 18 let težke ječe. —

Franc Breg. Dne 16. t. m. vršila se je obravnava pred porotnim sodiščem proti Franc-u Breg, 19 let staremu, viničarskemu sinu iz Flekušeka. Obtoženec je v noči od 28. na 29. marca t. l. pri tepenju viničarju Alojzu Šrimpf z nožem prizadjal take rane, da je ta kmalu umrl. Sodišče ga je obsodilo na 4 leta težke ječe, preostrene z enim postom. — **Martin Repnik.** Martin Repnik iz Latinje vasi in Marko Ačko sta šla v družbi drugih težakov domu. Med potom sprla sta se omenjena, Martin Repnik je potegnil nož in Ačkota tako silno v glavo zbodel, da je rezilo (klinga) noža obtičalo v glavi. Ranjenec je 3 ure pozneje umrl. Zaradi tega umora obsojeni je bil Repnik dne 16. t. m. na 3 letno težko ječo.

Poglejmo si pa, kaj * pišejo klerikalci o teh 3 morilcih! O morilcu lastnega očeta, Ivanu Arnuš, pišejo te klerikalne cunje, da je bil Štajercev pristaš. Z nesramno predrznostjo pišejo, da je našla sodnijska komisija pri Arnušu „Štajerca.“ Ko smo prvokrat o tem umoru pisali, smo že umenili, da so se našle v hiši umorjenega „Mohorske knjige!“ Pri razpravi prišla je resnica sodnijsko na dan. Iz sodnijskega akta se je prečitalo, da je komisija na mizici tik postelje našla „Mohorske knjige.“ Vpričo temu predrznile so se cunje klerikalnih tepcev pisati „Štajerc“ se je našel, Arnuš je Štajercev pristaš. Vaš pristaš je, vaš sad, farizejci. Jabolko ne pade daleč od drevesa. Pri obravnavi zvedlo se je tudi, da je umorjen oče pred večimi leti sedel 10 let zaradi umora. Hinavci je že takrat „Štajerc“ bil? Takrat so samo vaše cunje vladale in hotele vtemniti ves svet. In po-

glejmo si hčer oziroma sestro Arnuš. Predno, da je porodila (imela je grešno razmerje z lastnim očetom) bila je v „Marijinem društvu.“ Kaj ne, Marijine družbenice „Štajerca“ čitajo. „Gospodar“ in „Naš dom“ so jim evangelij, „Gospodar“ in „Naš dom“ bila sta evangelij očetu in sinu. Upate še se nadalje trditi, Štajerčev pristaš je bil Arnuš! Kar se tiče domačije morilca, ni ravno okolica Sv. Lovrenca v Slov. gor. tabor klerikalcev? Tam ne vlada „Štajerčev šnops“, kakor pri vsaki priliki kričite, tam vlada le Koserjev šnops, klerikalnega žganja se je napil morilec, da je dobil korajžo. Poglejmo si pa druga dva obsojenca. Nista tudi iz krajev, ki so znani kot klerikalna gnezda? Pfuž vas bodi nesramni lažnjivci, pfuž vas nesramni črnosukneži. Vaše podrepnike, hočete zaznamovati kot Štajerčeve pristaše, ker so se vam tako lepo obnašali. Vas sad so ti 3. morilci, navdušeni klerikalni pristaši morali so v luknjo. Čuditi se moramo tudi „Slovenskemu Narodu“. Tudi ta napredni list piše, da je morilec Arnuš baje naš pristaš bil. Nismo mislili, da celo „Slovenski Narod“ regljanje klerikalnih cunj svojim bralcem ponuja.

Spet dva umora. I. Umor v Trivanju (v Slov. Gorici). Petek, 12. t. m. našli so na domačem vrtu truplo Terezije Markuzzi. Ležala je na hrbtu, prsa je imela gola na vratu pa strašno rano, prizadeto z nožem. Umrjena bi morala v 4 tednih poroditi. Orožniki so takoj hudodelstva sumničili njenega ljubimca, 19 letnega Antona Pauko, željarskega sina iz Sterteneka. Ta je namreč očetovstvo otroka tajil in iz jeze ljubico umoril. Podali so se na njegov dom in ga izpraševali. On je sicer tajil, a našli so na njegovi obleki sledi krvi, in na 2 prsteh je imel rane, ki mu jih je umorjena s tem prizadjala, da ga je pri bojevanju ugriznila. Hud boj sta gotovo imela. Markuzzi je imela skoraj vse lasi izpipane. Ta fini ljubinec je zdaj pod ključem. —

II. Umor pri Slivnici blizu Maribora. Soboto noč bil je umorjen in oropan Matevž Koren, znan posestnik in živinski trgovec. Omenjeni dan popoldan prodal je v Mariboru slamo in z denarjem se je podal proti domu. Podoč ukrenil je v Slivnici v gostilno Vreg. Od tod je odišel okoli ob 8 uri večer, domu v Orešje. Koren pa ni šel po cesti, ampak volil je pešpot, katera pelja tik železnice proti Orešju. Drugo jutro našli so ljudje, ki so po tej poti v Maribor šli, mrtvo truplo Korena v jarku pri travniku ležati. Takoj so o tem oznanili in prišla komisija je dognala, da je zločinec Korena najpreje zadržnil in mu potem denarje in uro vzel. Samo rožni venec je pustil umorjenemu v žepih. Orožniki so se na vse načine trudili zločincu na sled priti, in hvala Bogu, posrečilo se jim je. V Hrastniku so vlovili morilca v osebi Franca Ojsteršek, pristojenega v Marijin-Gradec, 12. t. m. izposodil si je v Kalsdorfu 6 kron stem, da jih bo drugi dan vrnil. Ta dan peljal se je v Hoče in drugi dan 13. t. m. vidli so še ga vedno v Hočah. Po noči od 12. do 13. t. m. bil je Koren umorjen. Ojsteršek je hotel po umoru izginiti iz okolice, pa

marljivi orožniki so ga zasačili in okrožnemu sodišču Maribor izročili.

Dopisi.

Stanovsko pri Poljčanah. Sitno silno je zbudil naš članek tičoč se naših občinskih volitev par naših klerikalčkov in sicer tako, da se od jeze kar penijo. Radi tega so skovali nek članek poln bedarij in laži in ker te neumnosti celò „Gospodar“ ni hotel sprejeti, poslali so njo šnopsuredniku tje dol v Kranjsko. Klaverno zavija dopisunček tako, kakob da bi bili zložili poljčanski farani dopis ter ž njimi branili župnika. A vendar ni temu taka! Poljčanski farani se prav živahno smeji, ker dobro vedo, da je pisan članek le v farovškem zidovju. Med drugimi bedarijami in oslarijami piše dopisunček, da so tukajšnji naprednjaki — „nemčurje“ jih imenuje, — stopali proti prejšnjim dušnim pastirjem, Jurju, Šebatu in Lenartu. To je debela laž! Rajnki župnik Jurj je bil gotovo v Poljčanah zadovoljen in je bil tudi priljubljen. Postopanje in dejanje gg. Šebata in Lenarta pa še danes šumi faranom po ušesih. Razmerje med g. Šebatom ter neko klobučarico nadarjeno ne omenimo; čez postopanje, preganjanje dopisunčev znanega g. Lenarta še danes vrabci na strehah pevajo. Da je g. Lenart farane, kateri mu niso upljali, vedno tožaril ter poštenjake, kateri pri sodnih niso tako pričali, kakor bi se gospodu dopadlo, preganjal in vsled neznosnega stanja moral oditi, je znana reč. Mi starih rečij neljuboma ponavljamo k temu nas klaverno dopisunče v „Slov. Štajercu“ sili. — Nadalje piše to dopisunče, da se tukajšnji nemškutarji ravna po svetopisemskih besedah: „Udaril bodem pastirja in razškopile se bodo ovece.“ Te besede svetega pisma imajo prav lep pomen, kaj pomagajo taki pastirji, kateri ovcam le vedno volno strižejo, ter iste, katere se prav striči ne upstijo, preganjajo. Dopisunče nadalje graja grundnarje, kateri proti visokim obrestim posojujejo ljudstvo ogromno hvali „posojilnice“. Tega pa ne pove, mora kmet biti dober gospodar in še mora tudi imeti dva dobra poroka, če hoče posojilo od „posojilnice“. Siromašnemu kmetu se seveda posojila samo obljublajo, posebno ob času volitev, potem se pa mu sili na tihem hinavski klerikalci, ker so na ta fini način dobili glas. — Prav po farizejski navadi napada dopisun Albin Grundnerja, pa vsi nesramni napadi temu hrabremu in jako spoštovanemu mladiku nič ne škodujejo, kajti ljudstvo ga zaradi njegovih dobrih lastnostij in pametnega obnašanja spoštuje. Med drugim imenuje ga deviško čistega. O da, ko bi bil kdaj Albin poleg župnikov in klerikalčkov oknaril, klerikalcem in njih vodnikom zane njih roke poljuboval, na znanih mladeniških shodih razsajal, tulil, pijančeval, za svetnika še bil morebiti razglašen. O ti klerikalni hinavci! — Nadalje pravi dopisunče v „Slov. Štajercu“: marsikateri naprednjaki „giftne krote“ — so ali nemškutarji, padniki in izdajalci ali pa goljufi, tatovi in mor

ali pa vsi skuaj. Kaj pa večina klerikalcev, posebno vodniki, v tem je tako tih, ko grob. Nič ne pove, da je pred par leti na Koroškem kaplan župnika zastupil in mu denar ukradel, tih je o kaplanu, ki je v celjskem okraju precejšno število nedolžnih šolskih deklet onečastil, tih o večih takih slučajih. So ti tudi „Štajerca“ čitali? To so gotovi „deviškočistneži“! Tebi pa hinavski dopisun, tepec, farizejska pokveka svetujemo, piši raje v tvojem imenu, pa ne zavijaj tako, kakor da bi bili za teboj Poljčanski farani; ti poznajo dovolj vse te, katere ti napadaš, ti jim ne odvzameš dobrega mnenja o vseh teh, kateri se tebi, hinavec od pet do glave ne dopadajo, kajti oni so poštenjaki. Pa tudi tebe farizejec, volka v ovčjem oblačilu dobro poznajo, pa v drugem oziru.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Gospod urednik! Že v minulnem letu smo Vam poročali, kako imeniten zagovornik je naš učitelj Kocmut. Takrat smo omenili, da je ta gospod ob enem tudi tolažitelj in zagovornik vdov, posebno mlade, če imajo količkaj premotenja, kaj rad zagovarja. Pred kratkim je ta gospod prišel v družbi neke vdove in večih možev v gostilno gospoda Podrepškega; tukaj je Kocmut tako postopal, da je krčmar bil prisiljen, mu nekaj trdih v obraz povedati in mu pokazati, kje so duri. — Kako so naši Jurjevski časniki v „ženski obleki“ pozneje trdili, so se Podrepšekove glasne besede še več dnij Kocmutu na obrazu poznale, čudo, kako močan glas mora ta gostilničar imeti. Ljubi gospod Kocmut, koljše bi bilo, ko bi se ti bolj držal svoje službe, katero si skoz milost komaj in komaj dosegel; pusti te razmere, ki tebe nič ne brigajo, pri miru, kder ti smolo prime, osmoli se, pravi pregovor. Če si pa ravno tako usmiljenega srca in to posebno proti vdovam, tedaj se podaj v bližnji Sovjak, v jurjevsko šibirjo, tam je zadosti vdov in starih devic, tiste tolaži. Ne misli pa si ti gospodek, da smo ta dopis vzeli iz tistih črnih bukev, v katerih imamo tvoj celi življenjepis in tvoje zasluge zaznamovane. Gospodu Podrepšku pa se moramo zahvaliti, da ti je gospoda pokazal z svojimi „glasnimi besedami“ nam pa povzročil mnogo smeha, tvojim zvestim prijateljem.

Iz Slatine. Dragi „Štajrec“! Na prošnjo kmetijske podružnice na Slatini poslal nam je deželni odbor gospoda kulturnega nadinženerja, da nam je v nedeljo 21. maja popoldan v Kupnikovi gostilni na podplatu predaval o poboljšanju mokrih travnikov z gnojilnimi cevmi. Poduka se je udeležilo blizu 100 poslušalcev iz sosednih občin. Omenjeni gospod nadinžener prepričal nas je s svojim temeljitim podukom, kakor tudi, da se je sklical na že narete drinaže v naši bližini tako, da se nas je še tisti dan več posestnikov odločilo, svoje travnike na ta način zboljšati. Kakor nam je gospod inžener obljubil, dobimo drinažne cevi brezplačno, kakor nas tudi gospod inžener in predelavec ne bosta nič stala. Pri tej priliki je tudi več kmetov pristopilo k kmetijski podružnici na Slatini, kar bi že bilo vzlic raznih koristi, kajti se udje c. kr. štajerske kmetijske družbe lahko

udeležijo posnemanja vredno. Za letno plačo 3 krone dobiva ud vsake 14 dni slovenski časopis „Gospodarski glasnik“ v katerem vsak kmet obilno koristnih naukov najde. Udje pa si tudi pri podružnici lahko brezplačno različne gospodarske stroje posebno travniško brano izposodijo. Gotovo bo podružnica zopet prav v kratkem priredila v našem kraju še kak poduk o živinoreji posebno o zdravljenji navadnih bolezni in o nezgodah pri živini.

Več mladih posestnikov.
Sv. Mihael pri Mozirju. Tudi mi hribovci se obrnemo na edini prosti kmečki list, in to si ti, ljubi „Štajerc“! Poročamo Ti, da smo bili z rajnkim župnikom g. Ramorjem prav zadovoljni, nikakor pa se nam ne dopadete njegov naslednik g. župnik Gunčer. Če so milostljivi g. knezoškof mislili, da je za hribe vse dobro, so se zmotili. Ta farška družinca, župnik, kuharica in stric se vedno kavsajo, a vkljub temu pričakujejo prav v kratkim mladino in lahko še pričakamo, da se bodo okoli cerkve plenice sušile. Sv. Mihael, le dobrega, čistega zraka navajen, bi vsled tega pleničnega parfema gotovo iz oltarja pobegnil. Toraj gospod Gunčer, pošljite Vašo farško devico prej ko prej v Gradec kuhat učiti, da ne bo prepozno, mislimo, da je Rim že blizu. Ob priliki več!
Vaši, navidez zabiti farani.

Razne stvari.

700.000 kron pri kvartanju zaigral je veleposestnik Bela pl. Just v Budimpešti. Grofi Pavel Szapary in Anton Sigrey, kakor princ Thurn Taxis so baje dobivalci te vsote.

39krat oženjen. Pred sodiščem v Chicagi začela se je razprava proti Janezu Hoch, kateri se je v kratkem času 39krat oženil. Ženo je ustrupil in oropal, potem si pa drugo vzel.

„Domovini“ v odgovor. Celjski regljači po imenu „Domovina“, ki je na nesramen način napadala ptujskega župana gospoda Orniga in našega urednika, odgovorimo v nekem prihodnjem daljšem članku. Pokazati hočemo zopet, kako hinavski, kako nesramen je ta prvaško klerikalen list!

Župnik — obsojen. Župnik v Friedburgu, (Gornje Avstrijsko) pater Janez Hartl, je v cerkvi enega učenca za ušesa tako močno mikal, da ta 4 dni nič ni slišal. Zategadelj je bil župnik pri okrajnem sodišču Mattinghofen obsojen na 1 teden zapor.

Nova vojna luka. Država baje namerava novo vojno luko napraviti in sicer v Sebeniki na Dalmatinskem.

11 oseb utonilo. V Szatmar-u peljalo se je 10 kmečkih deklic in 2 moža z ženama v čolnu preko ribnika. V sredini ribnika prevrgel se je čoln in vseh 10 deklic in ena žena so utonili. Dva moža in druga žena so se rešili.

Župnik zgubil škornje, hlače in klobuk. Nekje na Slovenskem (vas raje zamolčamo) imajo klerikalci konsum, v katerem se večkrat prav divje popiva. Tudi te dni je bilo v konsumu veliko pijančevanje,

katerega se je udeležil precej znani duhovnik. Naslednjo jutro so ljudje našli na cesti škornje, hlače in klobuk. V zamazanih hlačah našli so „liebsbrüf“ od najzvestejše drage. Kar je kazala že adresa tega pisemca, še so potrdile druge okoliščine, da je namreč duhovnik, čigar ime in prebivališče pa bodi zamolčano, v pijanosti na cesti zgubil škornje, hlače in klobuk.

Nedeljski počitek. Bralce opozarjamo na naznanilo trgovske zadruge v inseratnem delu. Vinogradnike in vse, ki imajo delavce, prosimo, da že v soboto izplačajo, da si lahko delavci v nedeljo dopoldne potrebščine kupijo, ker ob 12. uri se morajo prodajalnice zapreti.

Zaradi hrošča ubit. V Höflein-u splezala sta 2 fanta gredoč iz šole na drevo, da bi hrošče stresla. Ko sta še bila na drevesu, prišel je trgovski sin Erich Weigl in vzel enega hrošča in odbežal. Ko to onadva vidita, hitro za njim, ga dobita ter sta ga z kamenjem tako močno po glavi tolkla, da je deček obležal in kmalu umrl.

Koliko poje dvoje lastovic na dan. Če računimo, da lastovici, (samec in samica) od 4. ure zjutraj do 8 ure zvečer lovita, tedaj 16 ur delata in vsako uro samo 20 krat k gnezdju priletita, prideta cel dan 640 krat pitat mladičev. Vsaka prinese vsakokrat 10 do 30 mrčesov. Rečimo vsakokrat prinese 10, toraj celi dan 6400 mrčesov. Toliko pokončajo pa tudi druge ptice pevke, toraj čuvajmo jih, pustimo jih mirno gnezditi in z lepim petjem bodo nam hvale.

Vojni stroški Rusije. V zadnjih 30 letih izdala je Rusija za svoje vojske 6700 milijonov mark; ena marka je v našem denarju 60 krajcarjev. Bi raje ta denar za kaj drugega uporabila, za šole in poljedelstvo.

Ameriška sodba o avstrijski mornarici. Ameriški admiral O'Neil pravi takole čez avstrijsko mornarico: Avstro-Ogrska ima najhitrejše vojne ladje celega sveta. To je prav pripravno brodovje, ki prenaša dovolj teže ter se mu ni treba bati nobenega sovražnika, ker po lastni razsodbi se lahko spusti ali v bitko ali pa se ji izogne. Posebno hvali vojne ladje, ki so zgrajene v Trstu in Pulju. —

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Kedaj in kako naj se žvepla? Med sredstvi, ki so se priporočale proti grozdnii plesnobi (pepelu na trtah, oidium Tuckeri), sponeslo se je edino prašenje trt z žveplanim prakom ali žveplanje. Prvi je porabljal to sredstvo proti gornji bolezni vrtnar Kyle na Angležkem leta 1846. V kratkem se je razširilo to delo povsod, kjer raste vinska trta. Žvepleni prah razkroji se namreč na solncu in okoli vsakega praška napravi se žveplena sokislina, to je oni puh, ki se napravlja, če žveplo zažgemo (žveplendim). Žveplena sokislina je proti vsem glivam stru-

pena, osobito pa proti grozdnii plesnobi. Čim bolj drobno zmleto je žveplo, tem lažje se razkroji, tem bolj tudi zaleže. To žveplo se pa tudi mnogo lažje razprši, nego na debelo zmleto. Zato ne smemo hraniti s par novčiči, katere moramo dati več za tak žveplo. Saj prihranimo potem na žveplo samem mnogo; ker zavzema drobno žveplo več prostora nego debelo, ga mnogo manj porabimo. Da se bi moglo žveplo razkrojiti, žveplati je v gorkem in tistem vremenu. Če žveplamo v rosi ali dežju napravi se iz žveplenega praha na trti nekaka skorja, katero pa se ne razkroji tako lahko in zato se v takem vremenu žveplanje ne priporoča. Najboljše je žveplanje potem, ko je minula jutranja rosa in kaže lep, vroč dan. Žveplati smemo tudi v vročini, jutranje žveplanje pa več izda nego popoldansko. Če piha veter ne bo žveplanje mnogo koristilo, ker odnese seboj vso žvepleno sokislino, kar se je napravi. Uspešno žveplanje pokaže se navadno že isti dan. Gremo po žveplanem vinogradu, občutiti moramo duha žvepleni sokislini. Če pride kmalu po žveplanju dež, kateri je žveplo spral ali zmočil, je delo ponoviti. Tudi neposredno pred škropljenjem se ne sme žveplati, pač pa po škropljenju, ko se je galska rosa topina že posušila. Ker se razvija oidium vrhu jagod listja in mladja, zamoremo bolezen, (nasprotno plesni) tudi potem zamoriti, ko se je pokazala. V naših krajih, kjer nastopa oidium vsako leto brez izjeme, ne smemo pa čakati šele do tedaj, ko bolezen vidimo, marveč bojevati se moramo proti nji že prej. Dokler je mladje še majhno in je v vinogradu še malo semen te bolezni zamorimo jo mnogo lažje in bolj gotovo nego potem, ko se je trta razrastla in bolezen razširila. V prvo žveplati je, ko se razvijejo do 4 listi v drugo je žvepleti nekoliko pred cvetenjem in v tretje ko po cvetu. Potem ni potrebno več žveplati toliko časa, dokler se ne zapazi v vinogradu bolezni. Za žveplanje rabimo različne priprave. Za prvo žveplanje, ko je mladje še majhno, je najbolje rabiti kositerjevo, cilindrično posodico, ki je na spodnjem dnu preluknjana. Da se žveplo boljše raztroši mora viseti poleg lukenj nekoliko bombaževih trakov. Tudi vrečica, ki se s palico tolče, je za prvo žveplanje dobra. Za naslednja žveplanja rabijo se različni žveplalniki ali mehovi. Navaden žveplalnik, ki je med ročnimi žveplalniki najboljši, je oni, katerega ima od zadelj ročaje. Dobiva se pri vsakem kleparju. V novjšem času pa so se napravili tudi nadržani žveplalniki, ki delo jako olajšajo in vrhu tega tudi žveplom varčijo. S pomočjo klinčka zamore se žveplanje poljubno regulirati. Prvi žveplalnik (Vindobona 1900) deluje samo tedaj, če se pritiska ročaj navzdol, drugi žveplalnik (Vindobona 1902 D) pa ima dva ročaja, meha in deluje, ko se pritiska ročaj dol in gor. Prvi se polni od zgoraj, in stane pri trdki Fr. Nechvil na Dunaju V/I Margaretenst. 25 K, drugi se polni od zadelj in stane 30 K. Ker je delo s to pripravo jako dobro in lahko, priporoča se vsakemu večjemu vinogradniku. Predno stavimo žveplo v žveplalnik dobro je, če ga presejemo skozi sito, da razdrobimo

Žveplalnika seveda ne smemo popolnoma nametati, ker bi ne mogla potem sapa predreti žvepla.

Kedar žveplamo, ne posipajmo trt z žveplom, da postanejo vse rumene. S takim žveplanjem si trte prav lahko ožgemo, kajti, žveplena sokislina tudi s težnim rastlinskim delom škoduje, če je je preveč. Zlasti moramo paziti na to, ko žveplamo v vročih mesecih. Popolnoma toraj zadostuje, če trte same toliko poprašimo, da se žveplo lahko spozna. Posebno moramo pred močnim žveplanjem tudi v jeseni, ker je prišel duh po žveplu lahko v vino. Pri žveplanju moramo prašimo samo grozdja, marveč tudi listje in mladje, kajti bolezen napada, kakor prej omenjeno, tudi te trte dele.

Poslano.*)

Ko bom dovolj močan, udaril bom po farjih in po dohtarjih, ker kmet je moj gospod
Ivan Križman.

II.

Že v predzadnji številki smo namignili, kako si Križman pomagati slovenskemu kmetu. Dasi kmečki sin, kakor se sam včasih pobaha, ga vendar sram, da nebi na najgrji način zlorabil na koncu repada stoječega kmečkega ljudstva. —

„Tudi učitelje bom pustil; moj list je samo kmečki list.“ Tako pravi Križman. „Kaj mi pomaga tistih par ducatov učiteljev in pa tistih par farjev in dohtarjev! Kmet, kmet, to je masa, to je nekaj kronc, tudi je samo vsak deseti kmet moj naročnik.“ — Ko bo Križman dovolj močan, to se pravi, ko bo imel zadosti kmečkih naročnikov, takrat bode udaril po farjih in po dohtarjih, takrat bode začel kričati, da je edini on kmetov prijatelj. In kmet, ki je še tako slep, da ne vidi dalje, kakor od svoje bajte na farovške palače, bode kričaču Križmanu verjel, da mu bode na limanice, kakor so mu bili sedli na limanice učitelji, farji in dohtarji. Kmet je tisti, ki bode nakopičil Križmanu bogastva, kmet je tisti, ki bode volil Križmana v deželni zbor štajerski, kmet je tisti, ki mu bode postavil sredi Ptujja spomenik! — Ko so Križmanove sanje, sanje, ki se imajo po njegovem mnenju gotovo uresničiti. Do vresničenja teh sanj pa mu bode pripomogel samo slovenski kmet in še drugi. In v zahvalo, da mu je kmet nanosil pomoženja, da ga je kmet volil v deželni zbor, bode Križman v svojem listu udrihal po farjih in dohtarjih, v deželnem zboru pa bode kot kmečki poslanec svoje volilce kimal, kakor kima poslanec R — r. — je Križmanova izpoved! Tako misli po lastnih mislih sedah pomagati kmetu! — Za denar in za slavo Križman, ne pa za narodnost ali za kmeta. Da mu ne jemu dobro godi, kmet lahko lakote umerje. — Dosego svojih namenov, posluhuje se Križman najzamernejših sredstev, najpodlejših obrekovanj; svoje nasprotnike hoče spraviti v ječo, ker se boji, da bi mu štenjaka Križmana pokazali svetu v pravi luči. — Namota za štajerske Slovence, katere zastopa lažljivi in brezznačajni Križman!

Ti pa slovenski kmet, ki imaš menda mnogo denarja, pošiljaj pridno svoje kronce v Kranj, kajti tam je mnogo šnopsa, ki se mora plačati, kar pa ni Križmanova navada. Daj, slovenski kmet, da bode urednik „Slov. Štajerca“ kmalu zapel: „Aston das ding: sedaj sem že dovolj močan,

da farja vdarim in pa dohtarja,
ker kmet je moja molzna kravica!

*) Za ta dopis uredništvo in upravništvo ni odgovorno.

Pisma uredništva.

Velika Nedelja. Če so se kaplan res poboljšali in več ne udrihajo po „Štajercu“, pustili bomo jih pri miru. Če pa to ni res, ampak kaplan še vedno po stari poti hodijo, potem dobijo pa na debelo. — **Pilštajn:** Priobčimo nekaj časa pred volitvo, prosimo še za en dopis. — **Dobrna:** Ni za rabo, prosimo za kaj drugega. — **Sv. Jakob v Rožu:** Vaš pikantni dopis smo sprejeli; ker ni dopisa, ni za rabo. — **Dopise** brez podpisa ne priobčimo, torej raj kaj tacega ne vpošljite. —

Vsem dopisnikom ne moramo takoj ustreči, prosimo za potrpljenje. — **Teharja:** Prepozno prislo, prihodnjič. — **Čresnjevec:** Vaš izvrsten, dopis žali Bog prepozno sprejeli, v prihodnji številki ga priobčimo.

Kateri boleniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vračilo, namreč Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preobilno o b mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvrčitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

Praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že na 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku in bi ga vsled tega ne smelo majnkati v nobeni hiši. Dobiva se tudi v tukajšnji lekarni gospoda Behrbalka.

Najboljše krepilno sredstvo za bolnike, za bledične in malokrvne je Somatose. Za priporočati je posebno tudi istim, ki so na pljučah bolani, kakor tudi slabotnim otrokom, ker jim vzbuja tek in jim tako krepost ohranja. Dobiva se vseh lekarnah.

Loterijske številke.

Trst, dne 13. maja:	22, 25, 27, 15, 42.
Gradec, dne 20. maja:	80, 21, 64, 52, 11.

Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle) 66

je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugim v splošni dunajski bolnišnici.) Zaloga pri V. Schultfnk v Ptuj.

Lepo malo posestvo,

1/2 ure hoda od Maribora, tik glavne ceste. Hiša obstoječa z 3 sobami, 2 kuhinji, lojpa, klet, živinski hlevi, škeden, kolarnica, studenec z imenitno vodo. Pri hiši je lep vrt, 2 njivi, travnik, 2 gozda, vsega skupaj 3 orale, lep pašnik, tako da se lahko redi 3 goved. Poslopja so zidana in z opeko krita. Cena 6000 K, izplačilo po pogoju, nadalje

Malo posestvo,

1 uro hoda od Maribora, na lepem, veselem, ravnem kraju. Hiša je zidana, z slamo krita in obstoji iz 3 sob, kuhinje in kleti. Pri hiši je živinski hlev za 4 goveje živine, škeden, svinjski hlev. Nadalje je velik sadonosnik, 5 njiv, 5 host, 1 travnik, vsega skupaj 6 oralov. Posebno sposobno je to posestvo za živinskega trgovca. Cena 4000 K. Izplačati se mora takoj 2000 K. Na posestvu je mali vžitek, za katerega pa ostane 1200 K brez obresti. Več pove Franz Podlipnik, Thesen 42 pri Mariboru.

Somatose

mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačoče in živce oživljajoče kre-
pilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Trije travniki 244

se takoj v najem dajo. Več pove
Jožef Goriupp, usnjarski mojster
v Ptui.

Ugodna prilika.

Posestvo z dohodki najmanj
400 K, se da v najem istemu,
kateri povsodi 400—800 K na
2 leti; za posojilo se da zanes-
ljiva varnost. — Več pove Jan.
Zmajšek, pošta Pilštajn. 243

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pismah)
in dopisnice s sliko izdeluje po
vsaki vposlani fotografiji po ceni

Otto Neumann

Prag, Karolinental št. 130.
Ceniki se pošljejo na zahtevanje
brezplačno in franko. 242

Izvrstna trgovina

z špecerijskim blagom, na ugod-
nem prostoru se zaradi družinskih
razmer po ceni prodaja: Natančnejše
se zve v uredništvu „Štajerca.“
235

Trgovsko društvo v Ptui

daje naznanje: Na podlagi ukaza visokega
c. kr. namestništva v Gradcu smejo pro-
dajalnice (štacuni) ob nedeljah in praznikih
samo od 6. zjutraj do 12. dopoldne odprte
biti. Ob 12. uri opoldne morajo se takoj
prodajalnice zapreti.

Ker velja ta ukaz za vse kraje, kateri
imajo pod 6000 prebivalcev, tedaj tudi za
vse prodajalnice na deželi, razglasi pod-
pisani predsednik trgovskega društva to
javno in opozarja na nasledke, katere za-
denejo tiste, ki se tega ukaza ne držijo.

236

Predsednik **Schulfink** m. p.

Kdo si hoče kaj zaslužiti in se nemščine naučiti

naj pride dne 1. junija t. l. v gostilno Jurija Golob v Sv.
Trojici (Slov. gor.) Prišel bo tja oskrbnik iz Köllacha, kateri
bo najel 20—30 delavcev za rudokop v Voitsbergu. Kdor
marljivo dela, lahko si zasluži 3—4 krone na dan. Združite
se torej mladeniči in pridite v omenjeno gostilno, da se z
oskrbnikom pogovorite. Dopisi se naj vpošiljajo pod »M. W. I.«
poste restante Köllach.“ 234

229

Preložitev slikarske obrti.

Spodaj podpisani uljudno naznanja cenjenemu občinu
da je preložil svojo **slikarsko obrt** z 1. majem t.
Allerhelligengasse na **minoritski trg** nasproti
minoritski cerkvi. Priporoča se kot **slikar** (maler)
barvar.

Ptuj, v mesecu maju 1905.

Franz Kreinz, slikar (maler) in barvar v Ptui
minoritski trg.

Trgovina z mešanim blagom in gostilna

dobro vpeljana, na ugodnem prostoru se izurjenemu trgo-
vcaju v najem da. Ta mora vešč biti slovenskega in nemškega je-
zika ter nekaj premoženja imeti, da zamore tudi najemnino pla-
čati. Dopise sprejme lastnik **L. pl. Matthieu v Zrečah (Rötsch)**
pri Konjicah. (Gonobitz.) 230

Razglas!

V štajersko deželno sadje in vino-
sko šolo v Mariboru bode se v začel
šolskega leta 1905/6, toraj z 15. septem-
brom t. l. sprejelo brezplačno več učencev.

Prošnje se morajo vložiti vsaj do 15. julija
o s e b n o (toraj vsaki prošnjik sam) pri ravnateljski
sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

Natančnejša pojasnila so navedena
dotičnem razglasu štajerskega deželne
odbora, kateri razglas smo priobčili v m.
zadnji številki.

Od dežel. odbora štajerskega

Naznanilo.

Na deželni sadjerejski in vinorejski šoli v Mariboru
se bode poletni tečaj za vinogradarstvo in sadjarstvo in s
od 19. do 24. junija t. l. Prvi tečaj ima nalogo poučevanja
poletnih opravkih v vinogradu in sadonosniku, o zatiranju
škodljivcev, teoretično in praktično drugi, viničarski tečaj
je namenjen samo praktičnemu pouku.

Tečaja za vinogradarstvo in sadjarstvo udeležiti se
mora 40 oseb. Pončevalo se bode brezplačno.

Udeleženci viničarskega tečaja dobijo podporo v koli-
čini dovolj sredstva, ki so zato v razpolago. Isti, kateri
tako podporo, naj to v svojih prošnjah za sprejem pose-
stev navedejo in si puste potrditi od občinskega urada:

1. da so siromašni posestniki, potrebni podpore,
2. sinovi takih posestnikov, ki pa delujejo na očetovih
posestvih, ali pa

3. viničarji takih posestnikov.
Isti, kateri ne zahtevajo podpore, naj to v svojih
prošnjah za sprejem omenijo.

V prošnjah za sprejem mora se tudi starost pro-
šnje navesti.

Teoretičen pouk vinogradarskega in sadjarskega te-
čaja prične se dne 19. junija ob 9. uri dopoldne. Udeleženci
viničarskega tečaja naj se pa istega dne ob 8. uri dopoldne
oglasijo.

Prošnje za sprejem naj se pošljejo do 1. junija t. l. p.
pisnemu ravnateljstvu.

**Ravnateljstvo deželne sadje- in vino-
rejske šole v Mariboru.**

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pisma naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Roedl=nova

tinta

iz kemične tovarne

PRAGA VII

Sternberg ulica št. 574

je najboljša.

Povsod za dobiti.

231

Hans Wouk, trgovec v

Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Na prodaj ima tudi 40 štartinjakov dobrega poljčanskega vina.

228

Naznanilo.

226

Občinski in okrajni zastopi, kakor tudi podružnice kmetijske družbe na Štajerskem dobe smodnik za streljanje proti toči od deželnega odbora po znižani ceni 1 kg. za 76 vinarjev in sicer:

- a) v zabojih (kištah) po 25 kg.
- b) v sodih po 112 kg.

Naročila se morajo poslati deželnemu odboru štajerskemu v Gradcu pravočasno, t. j. dva do tri tedne pred rabo smodnika, da se zamude zabranijo, ker vlaki za prevažanje smodnika ne vozijo vsaki dan.

Naročilu naj se priloži natančen naslov, posebno pa zadnja železniška postaja, kamor se naj smodnik pošlje.

Odpošiljatev preskrbuje ces. in kr. topničarska založnica (Artillerie-Zeugs-Depot) in sicer od svoje zaloge smodnika v Kalsdorf-u.

Vštevši zaboj (kišto) in voznino od zaloge v Kalsdorf-u stane en zaboj smodnika (25 kg.) 20 kron 62 vinarjev in en sod (112 kg.) 93 kron 17 vinarjev.

Znesek za smodnik se mora takoj poslati z naročilom na deželni odbor.

Nepoškodovani sodi in vreče se vzamejo nazaj odšteti 15% odškodnino za porabo, ako se pošljejo na postajo Kalsdorf.

Ta smodnik, namenjen streljanju proti toči, se ne sme porabiti v drug namen.

GRADEC, 6. majnika 1905.

Od deželnega odbora štajerskega.

Zahtevajte pri nakupu

Schichtovo štedilno milo

z znamko „jelen.“

Ono je zajamčeno čisto in brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

600 kosov samo 1 gl. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantajem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnat mošnjiček, 1 žepni nožič z pravico, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gl. 1 80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/4. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Novozidana hiša

s petimi izbami, oddaljena kakih 15 minut od Maribora se takoj prav po ceni proda. Tik hiše je lepi vrt tudi nekaj zemljišča. V hlevu redi se lahko do 8 glav živine. Nadalje se proda lepo

posestvo

ki meri okoli 20 oralov (joh). Na posestvu stoji lepa hiša. Posestvo je oddaljeno od Maribora eno uro hoda. Celo posestvo je prav sposobno za kako mlekarstvo. Več pove Anton Logarič, Sv. Miklavž pošta Hoče (Kötsch) pri Mariboru.

Majhna trgovina

z mešanim blagom, prav izvrstna, se takoj odda. Trgovina je na deželi in je pripravna posebno za takega, ki bi začel z trgovanjem. Odjemalec mora znati oba deželna jezika. Naslov (adres) pove „Štajerc.“ 260

Učenec

dobrih starišev in z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, se takoj sprejme v trgovini Karl Tischler, Velenje (Wöllan).

Maslo, jajca 210

kupuje v vsaki množini Amalija Šmyra, Wien, XVII. Elterleinplatz 7.

Lepo posestvo

v bližini sv. Jakoba pri Mariboru, katero meri okoli 28 oralov (joh), se takoj proda tudi na dele. Posestvo ima jako dobre njive in travnike, redi se na njem lahko 8 do 10 glav goveje živine. K posestvu spada tudi veliki sadunosnik, vinograd in mladi gozd. Več pove J. Rola, Sv. Jakob pri Mariboru. 218

Hlapec

215 ki je več nekoliko tudi nemškega jezika, se takoj sprejme v trgovini s špecerijami in kolonialnim blagom Josef Srimz v Celju.

Lepo posestvo

v Savinski dolini oddaljeno 1/2 ure od mesta Celja se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Posestvo meri 1 hektar 95 arov in 81 štirijaskih metrov. Na posestvu stoji enonastropna hiša s krasnimi sobami, ki so sposobne za stanovanje za vsako gospodo. Tik hiše stojijo gospodarska poslopja, katera so v najboljšem stanju. Tudi njive in travniki so v najboljšem stanju. Več pove lastnik Gašpar Dernošek, posestnik na Babnem števil. 15 pri Celju. 213

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 33

500 komadov za 1 gl. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. zlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelnja, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gl. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Kinč za vsako izbo.

Samo se kratek čas.

Ko se je opustila neka fabrika za preproge, posrečilo se mi je nakupiti 8000 preprog na steno in 11000 preprog, ki se položijo pred postelje.

Preproga za steno iz Chenille na obeh straneh popolnoma enaka, v lepih, pristnih barvah, 100 cm široka, 200 cm dolga, prav lepi vzorci, kakor lev, psi, srne, labod, pav, jelen, cvetlice in persijski vzorci, velja samo

2 gl. 50 kr.

Posebno se priporočajo te preproge za vlažne sobe, ker so tako debele, da mokrota ne more skozi nje.

Lepe preproge, ki se položijo pred posteljo veljajo samo po **70 krajc. vsaka.**

Prva moravska razpošiljalnica preprog

Julius Hoitash, Göding

št. 130 Moravsko (Mähren).

Stotero pohvalnih pisem in zopetna naročila ležijo na razpolago. — Kar kupec ne ugaja, se vzame nazaj in se denar vrne. 174

Portland cement

iz Judendorfa

prodaje po ceni

Adolf Sellinschegg, Ptuja

Ravno tam se dobijo tudi umetni gnoji, kakor Tomaževa moka, kajnit, potem galica, žvečena moka, rafija in gumi za cepljenje trsja.

Lepo posestvo

v trgu Podčetrtek obstoječo iz enonadstropne lepo zidane gosposke hiše z 10 sobami, gospodarsko poslopje z smerečnim vrtom itd. čez 26 oralov zemlje od te 4 orale njiv, 19 oralov travnikov, 1 $\frac{1}{4}$ oral vrta, 1 $\frac{1}{2}$ oral hoste itd. brez gospodarskih potrebščin in brez obzida in se tudi lahko razkosi. Ta kraj ima zelo ugodno podnebje in je posestvo radi bližine toplice Rogatec—Šlatina zelo sposobno in na zdravem prostoru. — Postaja železnice je Grobelno, južni kolodvor. Bolj natančno se izve pri notarju v Oberzeiring Zgornje Štajersko. 192

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
izboljšane
**vitále (Göpel)
mlatilnice**

z najnovjšimi tečaji
(lagerji), lahko tekoče.

Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot. 217

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastonj.

ŽAGA

okrižjem (gatom), še v dobrem stanu se takoj da ali zamenja proti kolju drogom za hmelj. Potem se tudi lep

koleselj

ena ali dva konja. Naslov je: „Forsthof“ pri Celju.

Na prodaj je lepa, novo sezidana hiša

stoječa ob glavni cesti, oddaljena kakih 10 minut od mesta Ptuj.

Hiša ima 4 stanovanja, 3 velike kleti in 1 kuhinjo za pranje. Tik hiše je vodnjak z izvrstno vodo, lep hlev, drvarnica itd. K hiši prida tudi 1000 štirijaških metrov lepega vrta. Hiša je 11 let davka prosta. Letnega dobička razven letnega stanovanja nese 400 kron. Hiša je prilična za vsakega rokodelca, obrtnika, tudi za gostilno ali za kakega umirovljenca. Proda se radi preselitve posestnika po izvanredno nizki ceni. Pri kupni pogodbi treba plačati samo 1600 gl. Naslov (adres) posestnika pove upravništvo „Štajerca“. 216

Avenarius karbolinejum

je najpripravnejša snov za kolje, katera obvaruje les pred prhljivostjo. Kolje v vinogradu, namazano s to snovjo, trpi 5 —

6 krat delj, kakor navadno kolje.

Dobi se pri:

142

V. Leposcha v Ptuj.

Lepo posestvo in vinograd 205

v lepem kraju ljutomerskega okraja se takoj prodasta. Posestvo meri 23 oralov (joh) zemljišča, ima 2 viničariji in lepo zidanco (Herrenhaus), Vinograda z ameriškimi nasadom je 4 orale (joh), 2 orala je sadu nosnika, okoli 17 oralov njiv, pašnika, travnikov in gozda. Posestvo bi ugajalo najbolj kakemu penzionistu.

Na posestvu se preredi lahko do 10 glav goveje živine. Posestvo je oddaljeno en četrt ure hoda od okrajne ceste. Naslov (adres) pove upravništvo „Štajerca“.

Ure po ceni.

Za vsakovrstno zlatnino in srebrnino se pismeno na 3 leta jamči. Originalne fabrične cene.

Zaloga ur:

Max Böhnell, urar, Wien, IV. Margarethenstrasse 38.

Največja in najstarejša firma; ustanovljena l. 1840. Odlikovano z „Grand Prix“ in z veliko zlato kolajno v Parizu leta 1904. Ura remontoarka iz pristnega jekla ali nikeljna „Sistem Roskopf“ 1 gld. 50 kr. Marka „Strapaz Roskopf“ z plombo 2 gld. Marka „Eisenbahn Roskopf“ 3 gld. 50 kr. Ozko ploščasta kavalirska ura remontoarka „Bonheur“ 3 gld. Ura remontoarka iz goldina (z dvema oklepama) 2 gld. 90 kr. Ura remontoarka iz tule (z dvema oklepama) 3 gld. 80 kr. Srebrna ura remontoarka „Sistem Roskopf“ 3 gld. Ista z dvema oklepama 4 gld., iz 14 karatnega zlata 7 gld. 50. — Srebrna težka veržica (masivna) — 90 kr., iz 14 karatnega zlata 10 gld. Prstan iz 14 karatnega zlata 1 gld. 80 kr. Ure z nihalom (Pendeluhren), ki bijejo kakor ure na zvoniku 5 gld. Ure z nihalom in muziko 6 gld. Ura budilnica (Wecker) 1 gld.

Kar kupcu ne ugaja, se zamenja proti drugemu ali pa se pošlje denar nazaj. Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik z več kakor 1000 slikami, katerega pošljem franko in zastonj. 95c

Gumij za trsje cepiti

najfinejše in najboljše vrste, letošnjega izdelka, nadalje cevi iz gumija za škropilnice proti peronospori in take za pretakanje vina in piva, kakor tudi vsakovrstne druge izdelke iz gumija priporočata na debelo in drobno 220

brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Staro opeko

za zidanje in za streho, stara okna vrata in druge reči za zidanje proda

Jakob Matzun v Ptuj.

Hranilnica (Sparkassa)

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občanje z
avst. ogersko
banko.

vlad. državnega mesta

Ptuj

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

11

Ravnateljstvo

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 K 9,808.551-21

Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra

1903 z obrestmi vred > 4,312.950 22

Od tega je odračuniti: K 14,121.501-43

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile K 3,264.661-30

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903 > 10,856.840-13

Hipotekarna posojila K 6,246.645-43

Mejnično stanje > 85.126—

Posojila na vrednostne efekte > 16.329-83

Efektini zaklad > 3,453.858—

Posestva > 183.000—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo

pri kreditni zadrugi > 317.000—

Vloge pri kreditnih podjetjih > 330.425-20

Stanje blagajne "kase" > 91.22-963

Glavni rezervni zaklad > 564.881-88

Posebni rezervni zaklad za kurzne difference > 315.353-92

Zaklad za penzije > 32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Mestna hranilnica

387

(šparkasa)

v Ormožu

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure popoldan. Pojasniti se dajo vsaki čas brezplačno. Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. dneva zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta pripišejo h kapitalu. Vložitelju radi te pripisane ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (šparkasa) samostojno.

Hranilnica (šparkasa) se nadzoruje od države in je tudi udružena s zvezo štajerskih hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

ve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
nja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

537

Meščanska parna žaga.

na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven
mnice in plinarske hiše postavljena je nova parna
žaga vsakemu v porabo.

vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga.
Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati
i. t. d.

58

Styria-

bicikelni

novi modeli 1905.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni
(Strassenrad) po K 150.—,

Styria-bicikelni, najfinejši
(Strassenrad) po K 180—200

Styria-bicikelni (Halbrenn-
Maschine po K 240,

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner
mit Patent-Styria-Doppelglockenlager po K 300.—.

Že rabljene toda še prav dobre bicikelnje prodajava po 80, 100 do
1200. Na obroke (rate) podugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim
kupcem in proti dvanajstmesečnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa.
Zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastoj.
Bicikelnje so dandanašnji najmenitnejši fabrikati. Največja tovarna
na Avstrijskem izdeluje te bicikelnje kakor tudi posamezne dele.

Bicikelnje se smejo s zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda
tudi izdelani, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omislil (kupil),
tudi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fa-
brikati zamenjati. Cene so jako nizko nastavljen in se toraj Styria bi-
cikelnje vsakomur priporočajo.

Prodajalci imava tudi vse posamezne dele bicikelnov
tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und
Laufmüntel).

Arata Slawitsch, zastopnika za okraje Ptuj,
Ormož in Rogatec.

Arata naj se pošljejo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne
razpošilja.

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner
mit Patent-Styria-Doppelglockenlager po K 300.—.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Leder)
pri krznarju (Gerber) in usnarju

H. BAUMANN v Konjicah. (Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu izde-
lane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder).
Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izdela-
vanje in se izdela tudi na najcenejši in najsolidnejši način.
Čevljarjem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno
progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi
izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni
kakovosti blaga.

Ravnotam se kupuje tudi po dnevnih cenah vsakovrstno surovo
usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, telečje, ovčje,
svinjske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišne).

Kupuje se tudi smrekova škorja cela ali pa zdrobljena, nadalje
ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo
plačilo.

92

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-
skušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten).

8

Ceniki se dopošljejo zastoj in poštne prosto.

Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano)
meso, najfinejše klobase,
vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptujju.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

59

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, proti K 4-60 pa 6 pušic. Ena pušica velja 70 vinarjev.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

B. FRAGNER, c. in kr. dobavitelj 136

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Austro-Ogerske. V Ptuj se dobiva v lekarni g. Ig. Behrbalk.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70 K	— „
Singer Medium	90	„ — h
Singer Titania	120	„ — „
Ringschifchen	140	„ — „
Ringschifchen za krojače . . .	180	„ — „

Minerva A	100	„ — „
Minerva C za krojače in čevljarje . . .	160	„ — „
Howe C za krojače in čevljarje . . .	90	„ — „
Cylinder Elastik za čevljarje	180	„ — „

Dell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Sadje iz juga	Zaloga piva iz Steinfelda. Ogerke parne moke (mele).	Riž (Reis) sladkor (Zucker)
Barve (farbe), laki, firnis itd. Klajno apno.	Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodejo izklila, kakor semena za zelenjavo, za cvetljice. vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporočata po najnižjih cenah JOSEF KASIMIR zaloga specerijskega materialnega blaga in semen v Ptuj zraven „Štajerca.“ Ravnotam se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsakovrstni deželni pridelki in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene. 141	Fino namizno olje Dober vinski jesi in esence za izlečevanje jesiha.
Čaj (te) rum	Sirova in obžgana kava Zaloga vsakovrstnih mineralnih vod.	Milo (čajfa) soda.

Tomaževa žlindrasta moka (mela).

Za pomladansko setev se priporoča kot najboljši in najcenejši umetni gnoj z fosforjevo kislino Tomaževa moka (mela). Ta gnoj izvrstno upliva pri vse setvas na polju, v sadunosniku, v vinogradu in v vrtih. Posebno se priporoča tudi za travnik in za deteljno setev.

Tomaževa žlindrasta moka „Sternmarke“ iz Tomaževih fosfatnih fabrik G. m. b. H. Berlin ima v zalogi

F. Kerschischnig v Radgoni.

Vsaka vreča (žakelj) ima varstveno znamko (marko) in na vsakem je izrečno napisano koliko moke je v njem.

Oblastno dovoljena pisarnica

193 za vojaške zadeve (Albin Schanil) „le na Dunaju“ XVII., Hauptstrasse 67. zvedenske pojasnila svetovanja v vsih vojaških zadevah k naboru zvezanih, ali službe rezervnih častnikov in moštva. Vložba vseh vojnopravilnih vlog, namestitev vojaških godcev, sprejem v vojaške zavode itd. — Prospekt zastoj in poštnine

Živinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalašč za to območje prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

V ptujskem mestnem soparništvu kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledeči jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uropoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uropredpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev).

Vodstvo ptujkega mestnega kopališča. (Petta Badeanstalt).